

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ
EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10 SZÁM
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. alapító tagdíja 2000 lel. rendes
tagdíja évi 200 lel, kisgazdák, gazdatárszerek és
gazd. alk. részére 150 lel. A tagok az Erdélyi
Gazdát 150 lel pótdíj ellenében kapják. »

A lapfelügyelő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:
Egy évre 400 lel Negyed évre 100 lel
Fél évre 200 lel Egyes szám 8 lel

Az E. G. E. közgyűlése.

Virágvasárnapján délelőtt tartotta meg az Erdélyi Gazdasági Egylet folyó évi rendes közgyűlését, amelyen dr. gr. Bethlen György egyleti alelnök elnökölt és a lefolyt gazdasági évről való visszatekintés kapcsán azt a következő beszéddel nyitotta meg.

Mélyen Tisztelt Uram!

Visszatekintve az elmúlt esztendőre, sajnálatomra szolgál, hogy alig tehetek említést valamely örvendetes eseményről. A Természet mosoha volt hozzánk, ennél fogva a legszorgalmasabb munkáinkat sem koronázta kellő siker.

Az általános közgazdasági viszonyok is a legkedvezőtlenebbek voltak. A folyton dráguló iparcikkokkal és munkaeszközökkel előállított állati és növényi termékek eladási ára csökkenő irányzatot követett. Pénzünk értéke egy éven belül számtalan hullámvázson ment keresztül és 100%-os kilengéseket is mutatott. Ilyen körülmények között valóban súlyos helyzetbe kerültek a 30—36 és még magasabb %-os pénzzel termelni kénytelen gazdák.

A csapásként reánk nehezülő súlyos kiviteli vámkok ugyan leszállítottak, de e leszállítás sem volt elegendő ahhoz, hogy a szűkülő termelést lábraállítsa.

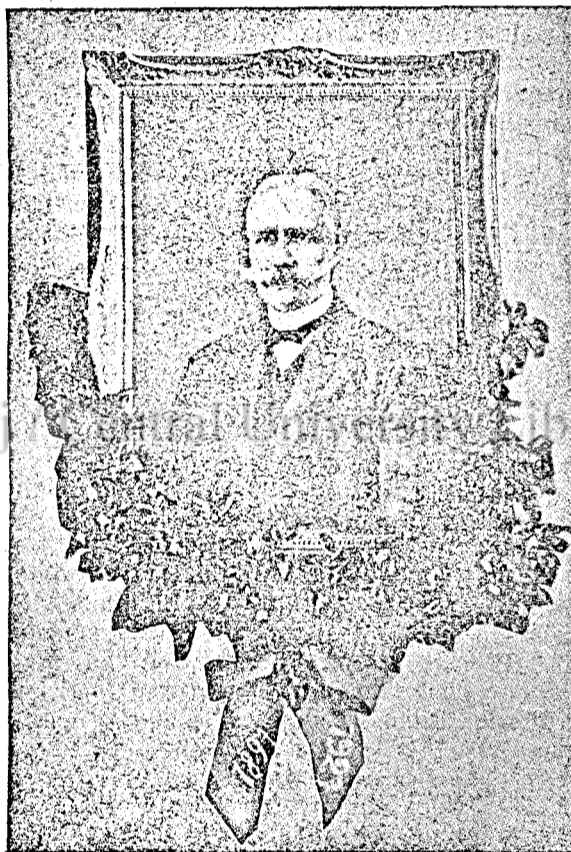
A földadó a folyó évre háromszorosára emeltetett fel, amelyhez járulnak még a megszámlálhatatlan és maholnap már elviselhetlenné váló külön taksák és közterhek.

És amidőn végül azt hittük volna, hogy egy kellő közgazdasági képességgel és emelkedett gondolkodással bíró gazda került a földművelési kormány élére, aki az agrárreform és egyéb okok folytán súlyos bajokkal küzdő termelésünkön, mint jó orvos, avatott kézzel segíteni fog, akkor sajnos nagy csalatkozás ért mindnyájunkat. Épen most tárgyalja a törvényhozás a szőlőtermelés és az általános mezőgazdaság állítólagos fellendítését célzó törvényjavaslatot. Mindkettő visszatérés a háboru óta fokozatosan megszűntetett állami központosítás elvéhez, telve súlyos korlátozó rendelkezésekkel, valamint a gazdáknak külön adókkal, hozzájárulásokkal való megadóztatásával. Hogy mit várhatunk az ilyen költséges bürokratikus központi szervektől, azt tudjuk meg mindnyáján, akik emlékezünk a háboru alatt létesített haditermény és egyéb központokra. Joggal félhetünk a sovínizmussal telített protekciós rendszer kínóvóseitől, amelyek az egyedül helyénvaló, igazságos és a termelést szabályozó szabad verseny kialakulását megakadályozzák.

A mezőgazdasági érdekképviseleti kamarák első éve azt bizonyítja, hogy azok nem töltötték be a hozzájuk fűzött várakozásokat, hiszen már is módosítják azok szervezetét.

Minket magyar gazdákat mindezen jelenségek fokozottabb szabad szervezkedésre kell, hogy serkentsenek, hiszen mástól mint saját magunktól alig várhatunk valami támogatást.

Acélozzák meg a levonandó tanulságok azon igyekezetünket, hogy a jövőben szoros összetartással, miáltal külön erőnk nem összeadatnak, hanem meghatározottan, nézzünk szembe minden akadállyal és ezáltal biztosítsuk

a jobb jövő kilátásait magunk és utódaink számára.

Ezen felhívással és reményben üdvözlöm Mélyen Tisztelt Tagtársaimat és az Erdélyi Gazdasági Egylet 1927. évi rendes közgyűlését megnyitottnak nyilvánítom.

Mielőtt a tárgysorozatra áttérnénk, a Mélyen Tisztelt Közgyűlés szives tudomására hozom, hogy egyesületünk elnöke a mai ülésen való részvételben másirányú közérdekű elfoglaltsága miatt akadályozva van. Midőn ezt bejelentem kedves közelességemnek tartom megemlékezni arról az ünneplés tényről, hogy köztisztelőben álló elnökünk br. Jósika Gábor ömértősága, egyesületünknek immár 40 esztendeje tagja.

Ha egyesületünk életét és munkásságát e periódusban figyelemmel kísérjük, azt látjuk, hogy annak minden egyes nevezetesebb mozzanatánál, a fejlődésnek minden egyes lendületénél az ő kezdeményezését, komoly, hivalkodás nélküli munkáját, vezető kezét ott találjuk. Ezen idő alatt 25 évig volt az E. G. E.-nek alelnöke és 10 évig elnöke. Bölcs vezetésének és törhetetlen akaraterének köszönhető főként, hogy az erdélyi gazdatársadalomnak az E. G. E.-ben ma is érdekképviseleti szerve van. Visszatekintve elnökünk e hosszú fáradhatatlan, érdemdu és nagy értékű munkásságára, azért a legnagyobb elismeréssel és hálával adózva javasolom, hogy ez tünneplés alkalomból Ömértőségét közgyűlésünk üdvözölje.

A közgyűlés egyhangulag, örömmel fogadta el a javaslatot.

A tárgysorozatot Török Bálint e. titkár ismertette, amelynek rendén a közgyűlés u. is egyhangulag elfogadta az igazgató-választmányok az 1926. évi működéséről szóló jelentését, ugyancsak a zárszámadásokat és az 1927. évi költség előirányzatot. Az alapszabályok módosítása rendén annak az igazgató választmány által javasolt módosítását illetve a gazdaköröknek az E. G. E.-be való bekapcsolódása érdekében szükségessé vált kibővítését a közgyűlés elfogadta.

A választások rendén közfelkiáltással 5 évre megválasztottak elnöknek br. Jósika Gábor, alelnököknek dr. gr. Bethlen György és Szász István. Az igazgató-választmány tagjai sorába választottak ugyancsak közfelkiáltással:

Dr. Abrudbányai Ede Tötör, Berki József Kolozsvár, Brunner Béla Kolozsborsa, Brutsi László Kolozsvár, Dr. Darkó Ákos Kolozsvár, Drexler Béla Marosvásárhely, Dr. Eöry István Magyarigen, Gaál Elemér Lárगतanya, Dr. Gabányi Imre Kolozsvár, Garda Kálmán Nagyenyed, Dr. Jelen Gyula Kolozsvár, Dr. Konopi Kálmán Odvos, Br. Mannsberg Sándor Kolozsvár, Dr. Nagy Endre Dés, Olasz Elemér Nagyvárad, Orbán Balázs Marosvásárhely, Dr. Páter Béla Kolozsvár, Schöppner Sámuel Sövényfalva, Szász Ferenc Pusztakamarás, Dr. Szász Ferenc Dezmér, Takácsy Miklós Tövis-egyháza, gróf Toldalagi László Marosgombás, Ugron István Kolozsvár, Ürmössy József Homoródszentpál.

A megválasztott elnökség és igazgató-választmány nevében dr. gr. Bethlen György köszönetet mondott a bizalomért és a megtisztelésért.

A közgyűlésen Ugron Zoltán foglalkozott a gazdaságpolitikai általános vonatkozása kéré-

Minden gazda biztosítsa terményeit jégkár ellen a

Gazdák

általános biztosító Részv.-társ.-nál.

Vezetőképviseletek:

Arad, Brassó, Déva, Gyulafehérvár, N.-várad, Nagy-károly, Szatmár, Marosvásárhely, Temesvár, N.-szében. Az E. G. E. tagjai kedvezményben részesülnek.

déseivel, széles látókörrel mutatott reá a kormányzat gazdaságpolitikai vonatkozású teendőire, majd *Siklody* István fejtegette ki a mezőgazdaság előrevitele tekintetében vallott nézetét. Végül *Mikó* László tolmácsolta a Marostorda vármegyei Földmives Szövetség üdvözlését, amelynek képviselőjében bejelentette a Szövetség újjászervezését és javasolta az erdélyi magyar gazdaközönség újra való szervezésének a többi erdélyi vármegyékben való beindítását. *Török* Bálint az E. G. E. nevében örömet fejezte ki az újjászervezés sikere felett és bejelentette, hogy ugyanezt a célt szolgálja az E. G. E. alapszabályainak a mai napon történt újabb kibővítése is. Több tárgy nem lévén dr. *Bethlen* György Isten áldását kérve az E. G. E. és az erdélyi magyar gazdasági társadalmi szervezetek működésére a közgyűlést bezárta.

Br. Jósika Gábor 40 esztendő óta tagja az Erdélyi Gazdasági Egyletnek.

Báró *Jósika* Gábor, az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke, ebben az esztendőben már második jubileumát ünnepli. Január hó 30-án ünnepelte 30 éves Erdélyrészi Méhész Egyesületi elnöki jubileumát és mostan az E. G. E. f. hó 10-én tartott közgyűlésén elnöklő dr. *Bethlen* György egyleti alelnök br. *Jósika* Gábort, az E. G. E. ősz elnökét 40 éves E. G. E. tagsága alkalmából üdvözölte, mint aki a fiatalokat megszégyenítő energiával és készséggel fáradozik a köz érdekében.

Az az őszinte tisztelet és meleg szeretet, amely br. *Jósika* Gábort körülveszi az általa vezetett társadalmi egyesülések tagjai részéről, ez alkalommal is örömmel nyilvánult meg és egy munkás élet érdemeinek elismerése gyanánt az E. G. E. tagjai a br. *Jósika* Gábort szerény és munkás egyéniségéhez leginkább méltó módon azzal tisztelték meg, hogy ismét megterheltek a régi gondokkal vállalt és ismét zászlóvivőül választották az E. G. E. elnöki méltóságára a virágvasárnapi közgyűlésen.

Br. *Jósika* Gábor 40 esztendeje tagja az E. G. E.-nek. Ezalatt az idő alatt 25 évig, mint alelnök és 10 évig mint elnök vezette széles látókörrel, tapintattal, szívós, ernyedetlen kitartással, puritán, egyenes gondolkodással az E. G. E. ügyeit. Az E. G. E. országos jelentőségű tenyészállatképzésének, továbbá az erdélyi jellegű magyarfajta szarvasmarha három irányban való kitenyésztésének sikerei, stb. nagyrészt mind az ő nevéhez fűződnek.

Az erdélyi mezőgazdaság érdekeiért nem egyszer szállott síkra és a komolyabb, olykor veszéllyel is fenyegető kemény küzdelmek idején munkatársait azzal biztatta: „az urak csinálják, én majd tartom a hátam, ha baj lesz miatta”. A munkát nem érdemnek, hanem kötelességnek tartotta mindenkor. Elsősorban a kisemberek sorsán igyekezett segíteni, akiktől az érdemrendek és csengő arany helyett, a tisztelet, nagyrabecsülés és szeretet jutott osztályrészül. Ez állította az E. M. E., a Gazdasági és Hitelszövetkezetek, az Erdélyi Róm. Kath. Státus élére is.

Az E. G. E. virágvasárnapi közgyűlése az atyai szeretet fényének és melegének érzetével köszöntötte és üdvözölte a másirányú közéleti fontos elfoglaltsága miatt távol levő elnökét és negyven éves tagsága alkalmából jókívánattal írásban kifejezve határozta elküldeni.

A mezőgazdasági kamarák újjászervezéséről szóló törvénytervezet.

A parlamentben most van tárgyalás alatt a mezőgazdasági kamarák eddig fennálló szervezetének megváltoztatásáról szóló terv. Garofili miniszter a kamarák eddigi működésének sikeretelenségére alapítva hossza: előtanulmányozás után állította össze az erre vonatkozó törvénytervezetet, amely az 1925. április 13-án hozott szervezeti törvény lényeges módosításait tartalmazza.

Elsősorban a megyei gazdasági kamarai szervezettel kapcsolatos túl nagy számú mezőgazdasági kamara és az ezzel járó anyagi és egyéb nehézségek voltak azok, amelyek a minisztert a megyei rendszer feladására és a kerületi mezőgazdasági kamarai szervezet felállítására indították. A régi törvény szerint 63 mezőgazdasági kamara alakult meg és kilátásba volt helyezve ezen kamarák számának 73-ra való felemelése. Ilyen nagyszámú mezőgazdasági kamarát nem tudunk ellátni megfelelően képzett igazgatókkal és segédzsemmel; másfelől a kamarák ilyen nagy száma mellett az adminisztratív költségek horribilis nagyra emelkedtek, nemcsak az alkalmazott személyzet fizetésével, hanem a napidijakkal, kiszállási díjakkal és egyéb költségekkel kapcsolatosan, úgy, hogy szerény számítás mellett minden megyei kamara 3—400,000 leit költött évenként adminisztratív célokra.

A megyénkénti kamarákban az erők túlságosan elforgácsolódtak úgy, hogy a mezőgazdaság érdekei nem voltak képviselhetők azzal a súllyal, amely kívánatos lett volna és így a megyei kamarák nem feleltek meg hivatásuknak.

Mindezek az okok, amelyeket a miniszter a törvényjavaslat indoklásával felsorol, a kerületi mezőgazdasági kamarák mellett szólanak és ezért az említett törvénytervezet a 73 megyei kamara mellett 8—10 kerületi mezőgazdasági kamara felállítását tervezi.

További lényeges változtatás az eddigi szervezeten a kamarai tagok választásánál gyakorolható választási jog kiterjesztésének kérdése. A régi törvény szerint szavazati joggal bírtak azok a földmivelők, akik háromnál több hektár kiterjedésű földön mint tulajdonosok, vagy 10 hektárnál nagyobb területen mint berlők gazdálkodnak, továbbá 5 hektárnál nagyobb erdők tulajdonosai, vagy 1 hektárnál nagyobb kiterjedésű területen szőlőmivelők, kertészek, vagy gyümölcsstermelők.

A földmivelésügyi miniszter ebben a beállításban nagy igazságtalanságot látott, amennyiben a jelzett minimumon alól a mezőgazdáknak egy nagy tömege maradt ki a választásra jogosítottak sorából, különösen a mezőgazdasági munkások és alkalmazottak ilyen formán való kizárását tartja Garofili méltányatlannak. E tekintetben tehát az új törvénytervezet szintén változtatásokat tartalmaz és pedig választási jogot ad az összes mezőgazdáknak, szőlőművelőknek, kertészeknek, állattenyésztőknek, föld-, tó- és erdőbirtokosoknak, gazdasági alkalmazottaknak és munkásoknak, mezőgazdasági-, szőlőművelési, erdészeti iskolák végzettséjének, állatorvosi főiskolai diploma tulajdonosainak azon feltétellel, hogy legalább egy évig működjenek a megye területén, gazdasági, állattenyésztési és erdészeti egyesületeknek. Azonfelül a választók román állampolgárok kell legyenek, polgári és politikai jogokkal bírjanak és katonai kötelezettségüknek eleget kellett tegyenek.

Ezzel kapcsolatban a törvénytervezet lényeges változtatást tartalmaz a választás módjában is. Ebben a tekintetben a régi törvény semminemű megszorítást nem gyakorol, következménye volt, hogy a jelenlegi kamarák túlnyomóan olyan emberekből lettek alakítva, akiknek semminemű összeköttetésük a mezőgazdasággal nincsen, ennélfogva megfelelő tekintélyük sincs és nem is lehetnek a kamarák

hasznos munkásai. Ebben a tekintetben az új törvénytervezet a következő rendelkezéseket tartalmazza. A kamarai tagokká jelölt egyéneknek 30 évet betöltött életkorral kell bírniuk, legalább 25 hektár kiterjedésű mezőgazdasági, vagy állattenyésztési tüzemet kell tényleg vezetniük, illetőleg legalább 5 hektár kiterjedésű szőlővel, vagy kertészetel és 100 hektár kiterjedésű erdővel kell bírniuk.

További változtatás a mezőgazdasági kamarák büdzséjének kérdésében van tervezve. A régi törvény a jövedelmek komplikált hosszú sorozatát állította össze, amely a kamarák pénzforgalmát zavarták és nehézkessé tették. Az új törvénytervezet csak két jövedelemforrást állapít meg- és pedig: a) a mezőgazdasági jövedelem adó után 1%-os pótdadó, b) az állami erdők jövedelmi fölöslege után 10%.

E két tétel alapján a miniszter évi 130 000,000 L. jövedelemre számít amiből a 8 kerületi kamarára számítva, kamaránként legalább 15,000,000 L. esik.

Átmeneti intézkedések gyanánt a meglévő mezőgazdasági kamarák választják meg az új mezőgazdasági kamarai tagokat.

Részleteiben a törvénytervezet egyelőre 11 mezőgazdasági kamarát állapít meg: Bukarest, Brassó, Csernovitz, Kolozsvár, Kisenev, Constanța, Craiova, Băila, Jassi, Temesvár és Szatmár székhellyel. A megyék beosztása ezen kerületekben a végrehajtási utasításban fog megírtatni. Az összes kerületi kamarák egy központtal bírnak Bukarestben. A törvénytervezet részletesen felvázolja az új kamarák feladatát 18 pontban, hasonlóképpen előírja a kamarai központ kötelességeit 7 pontban, továbbiakban foglalkozik a kamarai választások kérdésével. Minden megye három rendes és három pótagot választ a kerületi kamarába, a választási eljárás ugyanaz, ami a régi kamarai törvényben elő volt írva. A kerületi kamarák választott tagjai mellett hivatalból való tagokból alakulnak, hasonlóképpen a kamarai központ is.

A tervezet 5. és 6. fejezete a kamarák szerveiről, azok költségvetéséről szól, míg a 8., 9. fejezet az általános és átmeneti intézkedéseket tartalmazza.

A mezőgazdasági kamarai szervezet megváltoztatásáról szóló tervezetet a gazdaközönség szívesen fogadta örömmel üdvözölhetjük. Mindnyájunk előtt ismeretes az a sikeresen működés, melyet az erők túlságos elaprózódása következtében a megyei mezőgazdasági kamarák folytattak. A miniszter nagyon helyesen ismerte fel azokat az okokat, amelyek ezt a sikertelenséget magukkal hozták és helyesen állapítja meg azt a rendszert, amely a sikertelenségnek véget vetett, amíg a megyei mezőgazdasági kamarákat meg- és újraszerveztük kerületi kamarákká állít fel, amelyekben a mezőgazdáknak nagyobb tömege lévén képviselve, a gazdasági érdekek védelme nagyobb súllyal és tekintéllyel történhetik.

Hasonlóképpen helyeselhető részben a választójog kiterjesztésének kérdése is, amennyiben így az eddiginél sokkal nagyobb tömegek vonhatók be a mezőgazdasági érdekek képviselői munkájába és így természetesen hatékonyabb eredményekre számíthatunk. E kérdésnél minden esetre fontos a végrehajtási utasítás megfelelő részletes kidolgozása, amennyiben a törvény precizitása a választó jog kiterjesztésének dolgában nagyon általános és tágkörű, nehezen lévén megállapítható a törpe mezőgazdák és mezőgazdasági munkások fogalma és így az a veszedelem állhat fenn, hogy arra nem hivatott elemek kerülhetnek be a kamarai választók, sorába.

Választás kérdésének rendezése szintén csak az ügy javára szolgálhat. Mindnyáján emléksünk a legutóbbi kamarai választásokra, amikor pártpolitikai kérdések döntötték el a kamarai tagok választásának dolgát és ezzel kapcsolatban olyan egyének kerültek bele túlnyomóan a kamarai tagok sorába, akiknek a

mezőgazdasághoz semmi közük nincsen. Természetszerű ennélfogva, hogy a: eredménytelenség nem is maradhatott el.

A fenti törvénytervezet most van tárgyalás alatt a törvényhozásban s így annak végleges szövegében való ismertetését a gazdaközönségünk előtt arra az időre halasztjuk, amikor az kész törvény formájában meg fog jelenni

Mit ér a traktor?

Irtá: Dr. Szász Ferenc.

Niedelski László gazdasámszámának van traktorja és szídjja, nekem nincs és dicsérem! Így hát eleve leszegedhetjük, hogy néhány sorban a traktor védelmére kelek; nem látót akarok provokálni, csupán egy kis realizálástról van szó. Szeretem, ha egy egyetlen helyesen van felállítva és a mérlegre mindent ráteszünk, ami oda dukál.

Eltűszem, hogy a traktorszántás drágább, mint a szokásos gazdasági igaerővel végzett szántás, de azért pusztán ebből nem szabad ítélni, mert jobb is!

Említett cikkiró szerint 1 kat. hold föld megművelése belekerül:

Lóval	---	---	580 leuba,
Lóval	---	---	316 "
Ökörrel	---	---	238 "

Első pillanatra megállapíthatjuk, hogy a traktorszántás még duplájánál is többe kerül, mint az ökörrrel való munka. A lóval való szántás a ketű között foglal helyet.

A lófogatoknak szántásra való felhasználása nagyobb gazdaságban, egyes üzemi kérdésekkel foglalkozó szakemberek szerint, nem gazdaságos.

Az ök és ló munkája között minőségbeli különbség alig van, ha csak nem az, ami különösen a mi talajainknál nem megvetendő, hogy a lófogat munkája jobban porhanyított, morzsalékosabb strukturájú, mint az ökörfogat munkája.

A fenti összehasonlítás során aztán nyilvánvaló, hogy holdanként cca. 100 leuval drágább is a lófogat munkája. Megjegyzem, határozottan áll az, hogy Erdélyben bizonyos talajokon *ketűs lófogattal nem boldogulunk úgy, mint a számitásban felvett 4-es ökörfogattal.*

De most nem erről van szó!

A traktor tehát drágábban dolgozik, mint az ökör, még pedig ez holdanként kitesz, (gorombán felvéve); cikkiró szerint:

300 leut.

Első pillanatra, de ember tényleg hajlandó ítélni a traktor kárára, de lássuk csak tovább!

A 300 leu pénzérték megfelel 35 kg. búzának, 50 kg. árpának, vagy tengerinek. És most bátran kérdelem, hogy holdanként 35 kg. búza, vagy 50 kg. árpa többettermést eredményez-e a traktor szántás a rendes ígásfogattal való szántással szemben, vagy sem?

Erre határozottan azt kell felelnünk, hogy a traktorral való szántás — igenis — többettermést eredményez, ami végeredményben a holdakra eső mivvelési költséget aránylagosan csökkentli.

Hogy a traktorral való szántás a talaj strukturájára nagyszerű befolyással van, azt lépten-nyomon konstalálhatja mindenki. Ettől eltekintve a talajmunkálatok idejűkben elvégezhetők, mert a traktor ugyanazon tökéhez viszonyítva naponta többet szánt meg, mint egy ugyanolyan tökét képviselő ökörfogatcsoport, hangszúlyozva, hogy jobban is végzi. Tehát a mennyiségű előny mellett minőségű előnyei is vannak.

Hogy — végezetül — ne érjen a vád, (amit elméleti emberek gyakran kell, hogy zsebre rakjanak), mind ezeket nem egészen elméletből írtam, mert minden évben végeztetek néhány holdon szántást traktorral is és mindég meg kell állapítanom azt, hogy a traktorszántás utóhatásai még 1—2 év múlva is jelentkeznek igen kedvező formában a növények fejlődésénél.

Ugyeljünk tehát a gazdasági jövedelmezőségek egyenleteinek felállításánál, ne hanyagoljunk el semmiféle körülményt, amit számba kell vennünk, mert az eredmény helytel lesz!

Az erdélyi mezőgazdaság állapota.

Időjárás: Március hó második felében igen változó átlagban hideg szeles időjárás uralkodott, mérsékelt esőkkel, sok széllel, melyet április hó első felében ugyancsak gyakran változó kissé melegebb időjárás váltott fel viharos szeles esőkkel.

Gazdasági munkálatok: Az ígás munkaerő a tavaszi kalászosok vetésének befejezésén dolgozik, melegebb vidékeken a tengeti művelesei már javában folyamatban van. A talajművelési munkákat az eszések gyakran megszakították, ennek dacára mindenütt idejekorán el voltak végezhetőek. A kézi munkaerő főleg a kertek előkészítésében, a veteményezésnél stb. volt elfoglalva.

A vetések állapota: *Őszi buza.* A februári száraz fagyok sok helyen megrikkították. A később beállott meleg esők alatt azonban általánosságban sokat javult és szépen bokrosodik. *Tavaszi buza* jól kelt és szépen fejlődik, hasonlóképpen a tavaszi árpa és zab vetések is. *Őszi árpa* a szűz, a megmaradt vetések jól fejlődnek. Kapás növények vetés alatt Rétek, legelők, mesterséges takarmányok fejlődése a hideg időjárás következtében kissé visszamaradt. Szőlő kapálása folyamatban van.

Állatállomány állapota a nagy takarmánykészletek következtében kielégítő. Az egészségi állapotot illetőleg különösen a méteiykór szedett nagyobb áldozatot. Az elhullások most már azonban szűnetelni kezdenek.

EGYLETI ÉLET.

Az igazgató-választmány ülése.

Az E. G. E. igazgató-választmánya a f. hó 10.-én tartott közgyűlést megelőzően ülést tartott, amelyen dr. gr. Bethlen György elnöklété alatt Török Bálint titkár jelentést tett a németországi tanulmányutra jelentkezett gazdajifjak elurázásáról és egyben bejelentette, hogy jövőre 10—15 gazdasági részvényre áll meg az ingyenes németországi tanulmányutra az alkalom, amit ezután ismételtlen is nyomtatékkal ajánlunk a haladni és tanulni vágyó gazdajifjaink figyelmébe. — A budapesti tenyészállatvásárról szóló jelentés tudomásul vétele után a titkár bejelentette, hogy a bánáti kirándulás ügyének előkészítései megtörténtek. A tervezet szerint a kirándulós társaság dr. Konopli Kálmán odvosi növénynemesítő telepét, esetleg az Arad hegyi állát, az anadi „Mezőgazdák” Rt.-ot tekintvén meg, onnan a mezőgazdák fedelt állat-tenyészőneének megtekintése után a „Sámánja” Magnemesítő Résztvénytársaság ócsanak gazdaságába rándulna át. Amint a kirándulás időpontja és költségei fixirozva lesznek, a tudnivalókat az elnökség közölni fogja. — A székelyudvarhelyi szociális tanfolyamról, a kukorica termelési és mérszénitrogén műtrágyázási kísérletekről szóló jelentések tudomásul vétele után elnök hita indult meg egy a gazdák által alakítandó heremud értékesítő r. t. t. tevéte Szász István, Gyalui Sándor, dr. Darkó Ákos, Balázs András, Szász Ferenc, Brutsy László, dr. Szász Ferenc és Török Bálint. Dr. gr. Bethlen György elnök határozottan kimondotta, hogy a kérdést további tanulmányozás tárgyává teszi az egyesület. — A gazdák részére az egyesület által közvetített erdei- és gyümölcsfacsemeték kiosztásáról szóló jelentés tudomásul vétele a

választmány a közgyűlés tárgyainak előkészítésére tért át, amelynek megvitatása után a gyűlés véget ért.

Törvények, rendeletek.

A lejávitel ellenőrzését szigorítják a határon. A határmenti vámhivatalokat utasították, hogy a legszigorubbban hajtsák végre a lejávitelének megakadályozására vonatkozó rendelkezéseket, a külföldről jövő utasokkal szemben pedig alkalmazzák azt a rendeletet, hogy az általuk behozott pénz mennyiségét utlevelükbe be kell jegyezni.

A bányajogok érvényesítésének újabb határideje. A bányajogok érvényesítésének határideje f. év április 4-én lejárt. A hivatalos lap legutóbbi egyik számában megjelent rendelet ez: a határidőt f. évt *július hó 1-ig meghosszabbítja.*

A földreform kapcsán kiosztott földek határkövezése. Mult évben miniszteri rendelet jelent meg, mely előírja a földreform által kiosztott földparcellák pontos határkövezését, amely eszközölhető az agrárhatóságok útján. Azonban a rendelet megengedi azt is, hogy a földosztás részesülte maguk állítsák fel a határköveket.

A külföldi alkalmazottak tartozkodási engedélyének bélyegilletéke. A munkaügyi miniszterium „imbru migratiunei” (vándorlási bélyeg) néven, új bélyegilletéket állapított meg a külföldi alkalmazottak tartozkodási engedélyére, amelyek minden év március elsejéig ro-vandók le, tölkyó évben azonban május 15-ig. Az új illetékek a következők: mezőgazdasági munkások részére 200 lej, hivatali alkalmazottak részére 400 lej, önálló foglalkozásuak részére 1000 lej. Az új bélyegilletékekkel kapcsolatban a kolozsvári munkaügyi inspektoráuson vert felvilágosítások szerint a külföldiek alkalmaztatásához továbbra is szükséges a munkaügyi miniszterium engedélye.

Vegyes közlemények.

Kedves olvasóinknak kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk!

Dr. Szentkirályi Ákos vasárnapi hirdetett előadása elmaradt. Az E. G. E. közgyűlésének napján a közgyűlés után program szerint dr. Szentkirályi Ákos ny. gazd. akadémikus előadása elmaradt. A közgyűlés résztvevői őszinte sajnálattal vettek tudomásul.

Az osztrák-magyar hadikölcsön öt-venyek beváltásának kérdése. A napilapokban nemrégiben olyan hírek láttak napvilágot, melyek szerint a román állam polgárai tulajdonában levő hadikölcsönkövetésének beváltásáról a román állam kormányának a kérdésről az ügyben megejti. A román állam polgárai tulajdonában levő hadikölcsönkövetésének beváltásáról az ügyben megejti. A román állam polgárai tulajdonában levő hadikölcsönkövetésének beváltásáról az ügyben megejti.

A cukorrépatermelői körletek szűkítése. Évek óta tapasztaljuk, hogy a cukorrépatermelés egyre nagyobb lendületet vesz. Ez a körülmény tavaly már túltermelésre vezetett, amelyben kb. 3000 waggonnal több cukrot állítottak elő a romániai cukorgyárak a belső szükségletnél. A cukorgyárak, mint ugyancsak tudvalevő, emiatt a répaárak leszorítására erős akciót fejtettek ki, sőt hogy cukortermelésüket olcsónba tegyék, a gyáról távolabb fekvő községekből nem is fogadtak el már tavaly sem termelési ajánlatokat, mert a közeli községekben amugy is kaptak elég répát, amelyet nem terhelnek vasúti fuvardíjak. Mig a gazda 30—40

0%-os kamat mellett látja el a szükségesét, a gyárak százmilliókat kapnak alacsony kamatozású külföldi kölcsönből és így ezúton is módjukban áll a cukortermelés jövedelmezőségét fokozni. A mai gazdaságpolitikai rendszer mellett a gazdák csak akkor érhetnek el méltányos répaárakat, ha a répa-érettételeiket kb. 35 %-kal redukálják és termésállagukat, valamint a répa minőségét javítani igyekeznek.

Szőlészeti előadások Aradon. Folyó évi április 10-én Aradon a szőlősgazdák nagy gyűlést tartottak, melyen *Knechtel* Vilmos ampelologus, földmiv. miniszteri kiküldött és *Loránt* László inspektor, csálai szőlőtelepi igazgató tartottak előadásokat a szőlőmoly és egyéb szőlőbetegségek legmodernebb védekezési eljárásairól.

P I A C.

Hirdetmény. Ezennel közhírré tételik, hogy a jövő tavaszi vásár következőleg fog megtartani és pedig: juhvásár április 27—28 án, marhavásár április 29—30 án, lóvásár május 2—3 án, áruvásár május 3 án. — Nagyszeben, 1927 április 4 én. *A polgármester.*

Termények árai mázsánként:

	Buza	Rozs	Árpa	Zab	Teng.
Bodófalva	850	650	600	540	500
Érkesei	800	680	500	—	460
Kszikereszt	750—800	580—600	640—660	480—500	500
Klopódia	750	600	500	500	450
Kötliget	850	700	660	600	500
Hidvég	800—950	450—600	500—650	450—500	450
M-nemegye	900	700	600	400	480
Nagyszeben	850—900	—	580—600	580—600	525
Sülelmed	900	650	550	500	500

Állatárak:

	Fejőstehén borjuval	Hízottkör élősúlyban	Hízottsertés élősúlyban	Igás ló darabja
Bodófalva	7—8500	24	36	3—8000
Érkesei	6—8000	17	35—40	6—10000
K.-szikereszt	10—12000	18—20	30—32	6—7000
Klopódia	4—8000	20	32	6—10000
Kötliget	4—5000	—	30—32	8—9000
M.-nemegye	6—14000	—	—	4—8000
Nagyszeben	8—14000	26—30	—	6—12000
Sülelmed	7—8000	—	34	8—10000
Hidvég	10—15000	20—25	30—35	10—15000
Smárdfőosa	4—5000	—	—	12—16000

A szőlőmoly elleni védelem megoldva.

ARZOLA MOLEX
 Arzénpermetezőszer. Arzénpermetezőpor.

Bordóiléhez már a legelső permetezés-től kezdve állandóan keverjen 100 literenként 30—40 deka ARZOLÁT.

Virágzáskor és július vége felé egyszer-kétszer porozza meg a fűtöket MOLEX arzénporral.

Kérjen ismertetőt!

Kapható:

Gergely Ferenc utóda, Kolozsvár, Piața Unirei 21. Biharvármegyei Gazdasági Egyesület, Oradea, Alea Romei 1. Szolnokdobokavármegyei Gazdasági Egyesület, Dej. „HANGYA” Szövetkezet. Alud és fiókjai. Spitz Mór, Careii-Mari. Szatmármegyei Gazdasági Egyesület, Slatmar. Eszényi J. Turda.

Megérkezett friss adagolásban az országosan ösmert és sikerrel bevált

Megrendelhető postán utánvétellel bármely postára.

10 adagos ládika ára	1000 Lei
5 " " "	500 " "
3 " " "	310 " "
2 csomag fagyapóba csomagolva	215 " "

„Standard” laboratórium képviselője
CIMIȘOARA, IV. J. Vacarescu (Bem-u) 34.
 Telefon 608.

APRÓHIRDETÉSEK.

Egy egészen új 17 soros „Unicum Drill” vetőgép jutányosan eladó. Értekezni 341 és 536 telefon. Megtekinthető Attila-u. 10. Kettő kiváló szilvántáji tenyészlka eladó még. Vellesek Gusztáv Semlacul-Mare, Timiș. 32.

Nőtlen iszpánt azonnalt belépésre keresek, ki tej-gazdaságban alkalmazva volt, gazdaság minden ágában jártas. *Nalácz Gyza* Pul. Jud. Hunedoara. 3940

MEZŐGAZDAKNAK!

NOSPRASEN

peronospora, szőlőmoly (szénaféreg), savanyuféreg, Botrytis és minden rovar ellen, amely a szőlőnek és gyümölcsnek rágással árt.

ZELIO készítmények

patkányok és egerek biztos irtására.

SOLBAR a szőlőlisztharmat, a levél-fodrosodás és rövid izütség ellen.

APHIDON levél- és vértetű ellen.

Trágyalé, 46 % N
 speciális trágya szőlőnek és gyümölcsösnek.

Leuna-saletrom 26 % N
 visszamaradt vetések különleges fejtrágyázásához.

Kénsavas ammóniak, 20,6 % N
 répa, burgonya stb. trágyázásához.

Kaphatók minden mezőgazdasági üzletben, drogeriában stb. vagy alábbi cégnél!

ROMANIL Rt.

3949
 Timișoara, I. Banathaus, amelynek mezőgazdasági osztálya készséggel és díjmentesen válaszol mezőgazdasági kérdésekre.

SZŐLOGAZDAK!

Őrizkedjenek az utánzatóktól!

Permetezzék szőlőiket csakis az eredeti

Vermorel Eclair készülékkel.

Az egész világon a legjobbnak elismerve és mindenütt alkalmazva. — Tartalék alkatrészek állandó raktára és Vezérképviselőlete egész Románia területére: 31

TRARIE RO

STR. BATRĂNILOR 40. BUCUREȘTI

Tegyen egy próbát saját érdekében!!

A Z O F O R M

bakteriumos vetőmagtrágya.

A legolcsóbb természetes nitrogén trágya.

20—40%-os terméstartalom. Egyszerű felhasználás.

Többszörösen kitüntetve arany, ezüst érmékkel és díszoklevelekkel.

A magyarországi Többtermelési Liga 123 kísérletet végzett jó eredménnyel.

Vállalatok: Budapest, Bécs, Prága, Lemberg, Páris, Bodenbach. Ujvidék.

Legtekintélyesebb szakemberektől ajánlva. Kipróbálva iskolák, szakkörök, magánosok ezreltől.

Felvilágosítással és prospectussal díjmentesen szolgál a romániai vezérképviselőlet és lerakat:

STEFAN FERETI, Craiova Str. Ghica Voda No. 19.

Képviseletet (jegyző, tanító, stb.) magas jutalékkal keresünk.